

ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಗಿಡ ಚೆಲುವೆಲ್ಲ ನಂದೆಂದಿತು...

ಕಡು ಹಸುರೆಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಚಿತ್ತಾರ್ಷಕವಾಗಿ ಕಾಣುವ 'ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್' ಗಿಡದ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳು ಚಿಟ್ಟೆ, ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಮಕರಂದದ ಬಟ್ಟಲು. ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಪಡೆದಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಸ್ಯವೂ ಹೌದು.

■ **ಜಿ.ಆರ್. ಪಂಡಿತ್, ಸಾಗರ**
ಚಿತ್ರಗಳು: ಈಶಾನ್ಯ ಶರ್ಮಾ

ನವೆಂಬರ್ ಅಡಿಯಿಟ್ಟ ನಂತರ ಮಲೆನಾಡಿನ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ, ತೋಟಗಳ ಮೇಲಂಚಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳದ್ದೇ ಪಾರುಪತ್ಯ. ಸಣ್ಣ ಕೊಳವೆಯಾಕಾರದ ಕಡ್ಡಿಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ, ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾಶಮಾನ ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ದಟ್ಟ ಗೋಲಾಕಾರದ ಹೂ ಗೊಂಚಲುಗಳು ಕಣ್ಣಿನ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಸಣ್ಣ ಚಿಗುರಲೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗರಿಗಳಂತಿರುವ ಸೊಂಪಾದ ಕಡು ಹಸುರೆಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಈ ಹೂವುಗಳು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆಡು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಗಿಡ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಇದರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು 'ಕ್ಯಾಲಿಯಾಂಡ್ರಾ ಕ್ಯಾಲೋಥೈರ್ಸಸ್'. ಫ್ಯಾಬೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪೊದೆಗಳಂತಹ ಸಸ್ಯವರ್ಗ. ಇದನ್ನು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಅಥವಾ ಬೀನ್ ಜಾತಿಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮುನ್ನ ಕೇವಲ ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಸಸ್ಯ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನೆಲ್ಲೆಡೆ ಉಷ್ಣ ವಲಯದ ಮತ್ತು ಉಪೋಷ್ಣ ವಲಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಕ್ಯಾಲಿಯಾಂಡ್ರಾ ಕ್ಯಾಲೋಥೈರ್ಸಸ್ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಗಿಡದ ತುಂಬಾ ಬಿಡುವ ಕಣ್ಣಿನ ಸೆಳೆಯುವ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳು. ಈ ಕೊಳವೆಯಾಕಾರದ ಹೂಗಳು ಮಕರಂದವನ್ನು ಒಡಲಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜಾತಿಯ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಹೂವಿನ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ಮಕರಂದವನ್ನೇ ಆಹಾರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಸೂರಕ್ಕಿ (ಸನ್ ಬರ್ಡ್), ಚಿಟ್ಟು ಗಿಳಿಯಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ಜಾತಿಯ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಆಹಾರದ ಮೂಲ. ಈ ಗಿಡದ ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ, ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಪೂರಕ ಆಹಾರ ಆಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಈ ಎಲೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರ ಕೂಡ. ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ. ಈ ಸಸ್ಯದ ತ್ವರಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ವಿವಿಧ ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣ ಮತ್ತು ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕೃಷಿಕರು ತಮ್ಮ ತೋಟಗಳ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಸುಧಾರಣೆಯ ಉಪಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ.

ಈ ಗಿಡ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರರಿಂದ ಐದು ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರ ಹೋದಂತೆ ಅದನ್ನು ಸವರಿ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಜಾನುವಾರಿಗೆ ಮೇವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಗಿಡವನ್ನು ಸವರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಕಾಂಡ ಕಡಿದು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗಿಡ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಗಿಡದ ಬೀಜವನ್ನು ಬಳಸಿಯೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಬೀಜ ಉರುವ ಮುನ್ನ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಬಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿಟ್ಟು ನಂತರ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೂಳಿದರೆ ಬೇಗನೆ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದು ಗಿಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮರಳು ಮತ್ತು ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರ ಸದೃಢ ಬೇರುಗಳು ಜಮೀನಿನ ಮಣ್ಣು ಕೊರೆಯದಂತೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ.

ಪಕ್ಷಿ-ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ, ಮಣ್ಣಿನ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಈ ಗಿಡದ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ. ■